

Історія нашого краю

Водний спорт у місті над Замчиськом

Річка Замчисько, фото 30-х років.

Інформація, на яку я натрапив, переглядаючи громадсько-політичний і господарський тижневик «Wolyn» за 1934 рік, мене, відверто кажучи, приємно вразила, навіть більше того — обрадувала. Адже досить цікаво, у доступній формі розповіла про те, з чийого благословення у місті Костополі та в селі Янова Долина були створені та діяли секції з водних видів спорту. Але не будемо забігати наперед і розкривати карти, а все, шановний читачу, давайте дослідимо поступово. Слово польському довосному виданню.

«... Морська і Колоніальна Ліга в місті Костополі впродовж кількох років піднімає пропагандистську діяльність на користь поєднання Польщі з морем. Дійсно, тут вона не подає для прикладу містечок і осад, розташованих над берегом річок Горинь та Случ; бо ж зацікавленість водними видами спорту серед їх мешканців нікого вже не дивує.

Однак часто бувають перешкоди для розвитку водного спорту. Ось місто Костопіль — що з того, що повітове та розвивається і розбудовується, але не має, на превеликий жаль, «справжньої води», адже річечка Замчисько — це струмочок шириною корита від трьох до п'яти метрів, який переходить в декількох місцях у багністі стави...»

Але ж, як побачимо далі, це не стало складною перешкодою для справжніх організаторів, уболівачих душею та серцем за спорт на воді та й самих ентузіастів-спортсменів. Отож, поринаємо у глибину часу, якій рівно сімдесят п'ять літ. Читаємо: «... А тим часом в Костополі маємо цілком пристойну площу для розвитку водних видів спорту. Секція байдарочна Волинського краєзнавчого товариства, яка чітко співпрацює з підтримуючим її відділом Морської і Колоніальної Ліги. Секція має чотирнадцять різного роду байдарок і шлюпок, дві великі дванадцятиособові парусні човни, дві

пристані — одну біля водного млина над греблею на річці Замчисько біля службової колонії, другу — біля водного млина над греблею коло шляху Костопіль-Березне...»

Таким чином, визначили координати місць, де причалювали шлюпки, парусні човни, а тепер безпосередньо ознайомимося із заняттям та значенням спортивних секцій.

«... Післяобідні години в робочі дні, у неділі та свята переважно службовці проводять на воді річки Замчисько та ставі біля греблі, тренуючись і налаштовуючись до боротьби з, як правило, гальмуючими рух водоростями.

В нинішньому 1934 році з'явилася в Костополі «площадка» водного спорту Срілецького Союзу і Товариства спортивного в Яновій Долині.

Справжнім захоплюючим шоу «водників» Костополя та його околиць було свято моря, яке проходило в дні 29 червня — 1 липня 1934 року...»

Справді, з великим піднесенням та особливою вишуканістю воно пройшло у місті скловарів та деревообробників, як пізніше дещо помітимо. Вкотре заглиблюємося у довоєнну епоху.

«... Дня 29 червня 1934 року перед лицем натовпу на березі ставу, біля греблі Костополя перед публікою промарширував з веслами і вдягнутий по-морському відділ членів байдарочної секції, після чого місцевий ксьондз посвятив воду в річці та ставі, а з приводу цих радісних обставин промову з балкона пристані виголосив бургомістр міста Костополя А.Валявські. Потім звернувся до народу та представників влади з промовою, викликаючи щохвилі гарячі оплески на адресу гарних і добре продуманих і прекрасно удекорованих човнів та байдарок. У параді веслувального табору взяло участь у загальному 27 шлюпок, човнів та

Свято моря у Костополі.

байдарок різної конструкції...»

А ось яким захоплюючим був вечір на Івана Купала з багатими народними традиціями. Але все дослідимо по порядку. Звернемося до польського джерела.

«... Увечері на спортивному майданчику школи імені Станиця, над берегом річки, відбувся фестиваль Свято-Іванський і танцювальна забава з фантовою лотереєю, які принесли відділу Морської і Колоніальної Ліги в Костополі значний дохід. Під час фестивалю пускали на воду вінки, розпалювалися вогнища, виступив хор «Стрільця» із Костополя, демонстрував своє мистецтво балет Товариства Польської Молоді та з веселою музикою духового оркестру були танці до самого ранку. В день 1 липня 1934 року відбулися великі змагання з байдарочного спорту та плавання».

Про такі захоплюючі водні види спорту на річці Замчисько розповідається у довосному волинському виданні.

Чеслав ХИТРИЙ, краєзнавець.